Натисніть тут, щоб

купити книгу на сайті

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

С.І. Якименко

Присвячується
100-річчю Миколаївського національного університету
імені В.О. Сухомлинського

СТЕЖИНАМИ ПАВЛИША

Дидактичний матеріал з української мови

3–4 класи

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 811.161.2 (075.2)
ББК 82.2 Укр я71
Я45

Автор:
завкафедрою педагогіки початкової освіти
Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського,
доктор наук в галузі освіти, професор
Якименко С.І.

Рецензенти:
доктор педагогічних наук, професор
Ящук І.П.
доктор педагогічних наук, професор
Мельничук С.Г.

Рекомендовано кафедрою педагогіки та початкової освіти, інституту педагогічної освіти, МНУ ім. В.О. Сухомлинського № 8 від 27.12.2012 р.

Якименко С. І.
Я45 Стежинами Павлиша. Дидактичний матеріал з української мови : 3–4 кл. / С. І. Якименко. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2013. — с. 88

ISBN 978-966-10-2649-9

Навчальний посібник складається з казок видатного українського педагога В.О. Сухомлинського та диференційованих завдань, пов'язаних з їх змістом. Мета цього посібника — виховувати гуманне та шанобливе ставлення дитини до людей та навколишнього світу.

Матеріал посібника вчитель може використовувати як на уроках читання, так і на уроках української мови та мовлення.

УДК 811.161.2 (075.2)
ББК 82.2 Укр я71

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 978-966-10-2649-9 © Навчальна книга — Богдан, 2013

Умовні позначення

прочитай

дай відповідь на запитання

виконай завдання усно

виконай завдання письмово

Прочитай 2–4 речення мовчки, а далі зачитай текст уголос.

ДИВНИЙ МИСЛИВЕЦЬ

Живе у нашому селі дід Максим. Усі кажуть: дід-мисливець. Як тільки починається полювання на зайців чи на качок, дід щодня йде з рушницею до лісу. Виходить із дому рано-вранці, а повертається ввечері.

Але що це за дивний мисливець такий? Ніколи не несе додому ні зайця, ні качки. Приходить із порожньою торбою.

Одного разу приніс дід Максим зайченя маленьке. Знайшов під кущем. У зайченяти була зламана лапка. Дід приклав до лапки дві гілочки і забинтував її. За тиждень вона зрослася, і дід відніс зайченя в поле.

Чого ж це дід Максим такий невдаха? Пішли одного разу слідом за дідом, захотілося подивитись, як же він полює. Бачать: поклав дід рушницю, а сам ходить лісом та й розкладає під кущами сіно зайцям.

Зрозуміли тоді, чому дід Максим — дивний мисливець.

Чому діда Максима названо дивним мисливцем?

ішов дорогою мандрівник та й сів спочити під тополею. Вона й просить його: «Чоловіче добрий, відріж од мене дві гілочки, посади їх поряд. Хай виростуть коло мене дві топольки — мені радість буде».

Відрізав добрий чоловік дві маленькі гілочки, посадив їх, ще й полив. Зазеленіли вони, стали молоденькими тополинками. Поливають їх рясні дощі, гойдає вітер. Радісно стало старій зі своїми дочками. Шелестять тихо три тополі. Про щось гомонять. Мабуть, про те, як сумно жити одному і як добре жити в гурті.

Яка головна думка казки?

Придумай твір-мініатюру про розмову трьох тополь. Добери заголовок.

А. Спиши перше речення, визнач у дужках відмінок іменників.

Б. Випиши з другого абзацу тексту іменники, визнач їх число.

В. Випиши іменники в орудному відмінку. Познач закінчення.

Прочитай текст.

ХРИЗАНТЕМА Й ЦИБУЛИНА

Неподалік від хати виросла Хризантема. Під кінець літа вона розквітла ніжно-рожевим цвітом.

Хризантема милувалась собою. Її квіти шепотіли: «Які ж ми гарні».

А поряд із Хризантемою росла Цибуля. Звичайна ріпчаста Цибуля. Її зелена стеблина вже зів'яла. А від спілої цибулини йшов міцний цибулинний дух. Хризантема зморщила ніс і каже Цибулі:

— Як неприємно від тебе пахне! Дивуюсь, для чого садять таку рослину. Мабуть, для того, щоб відганяти бліх.

Цибуля промовчала. Поряд із Хризантемою вона видавалась простачкою.

Пополудні з хати вийшла Жінка і попрямувала до Хризантеми. Квітка затамувала подих. Звісно, Жінка зараз скаже: «Які чудові квіти Хризантеми». Жінка підійшла ближче, промовила:

— Які прекрасні квіти Хризантеми!

Хризантема мліла від задоволення.

Жінка схилилась, вирвала Цибулю і, замилувана, сказала:

— Яка прекрасна Цибулина!

Хризантема здивувалась. Вона подумала: «Невже і Цибулина може бути прекрасною?»

Яка головна думка тексту? Яким прислів'ям можна її висловити? Запиши прислів'я.

Вибери з тексту опорні слова для переказу.

А. Випиши перше речення другого абзацу. Підкресли граматичну основу.

Б. «Зробилися сірими Ріка, її береги». Підкресли граматичну основу.

В. «Раптом небо закрили хмари й пішов сірий Дощик». Зі скількох частин складається речення? Поясни відсутність розділового знака в реченні.

Прочитай текст в особах із товаришем.

ДІВЧИНКА І РОМАШКА

Сонячним ранком маленька Дівчинка вийшла погратися на зеленій галявині. Раптом вона почула: хтось плаче… Прислухалась. Плач долітав з-під каменя, що лежав у кінці галявини. Нахилилась Дівчинка до каменя й питає:

— Хто там, під каменем, плаче?

— Це я, Ромашка, — почувся тихий, слабкий голос. — Звільни мене, Дівчинко, гнітить мене камінь.

Відкинула Дівчинка камінь й побачила ніжну стеблинку Ромашки.

— Спасибі тобі, Дівчинко, — сказала Ромашка, зітхнувши на повні груди, — ти звільнила мене з-під кам’яного гніту.

— Як же ти потрапила сюди, під камінь?

— Підманув мене камінь, — розповіла Ромашка. — Була я маленькою насіниною. Восени шукала теплого куточка. Камінь дав мені притулок, обіцяв оберігати мене від холоду й спеки. А коли я захотіла побачити сонечко, він ледве не задавив мене. Я хочу бути твоєю, Дівчинко.

— Гаразд, будь моєю, — погодилась Дівчинка. Подружились Дівчинка і Ромашка. Щоранку Дівчинка приходила до Ромашки, і вони разом зустрічали сонечко.

— Як добре мені бути твоєю, Дівчинко, — часто говорила Ромашка.

— А коли б ти виросла у лісі або при дорозі? Якби ти була нічиєю?

— Я б померла від горя, — тихо сказала Ромашка. — Але я знаю, що нічиїх квітів не буває. Вони завжди чиїсь. Ось той Маковий Дзвіночок — він товаришує з Сонечком. А ось та маленька квіточка Незабудка — вона подруга Весняного Вітру. Ні, квітка не могла б жити нічиєю.

Поміркуй і скажи, яку думку доводить автор у казці. Чи зміг він тебе переконати?

Опиши зустріч Дівчинки і Ромашки.

А. З першого речення випиши прикметники з іменниками, до яких вони відносяться, визнач їх рід, число, відмінок.

Б. Спиши перше речення, визнач рід, число, відмінок прикметників.

В. Спиши перше речення, визнач граматичні ознаки прикметників.

ЗМІСТ

Дивний мисливець.....4
Як здивувався Мурко.....5
Маківка і Джміль 6
Щоб Метелик не наколовся 7
Який музика Цвіркун!.....8
Кмітливий скляр.....9
Дуб-пастух.....10
Як котові соромно стало 11
Лисиччині ліхтарики.....12
Гаряча квітка 13
Та й поклала кладочку 14
Зелена коса, червона комора.....15
Осінні сни клена.....17
Сині оченята 18
Квітка сонця 19
Краплина роси 21
Дуб під вікном 22
Клен зітхнув... 23
Як зайчик грівся проти місяця.....24
Метелик і квітка.....25
Сонце і Сонечко.....26
А вона усміхається 27
Пурпурова квітка.....28
Верба над ставком 30

Прекрасна пісня Жайворонка 31
Зрубали вербу 32
Оля-чарівниця..... 33
Дід Осінник..... 34
Святкове вбрання..... 36
Чого синичка плаче? 37
Краплинки роси..... 38
Білі полотна..... 40
Пісню нікому не вбити! 41
Я ще раз побачив тебе, Сонячний Променю.... 42
Тополі в степу над шляхом 43
Хризантема й Цибулина..... 44
Хлопчик і Дзвіночок Конвалії 46
Одне-однісіньке в світі макове зернятко 47
Дуб на дорозі 49
Співуча пір'їнка 51
Як їжачиха приголубила своїх дітей..... 52
Народився братик..... 53
Вороненя і Соловей..... 55
Образливе слово 56
Моя мама пахне хлібом 57
А серце тобі нічого не наказало? 58
Найласкавіші руки 59
Правда буває гірша за неправду..... 61
Сьома дочка..... 62
Дідусь і Смерть 63

Блакитні журавлі 65
Як Сергійко навчився жаліти 67
Він зненавидів красу 68
Сяюча Вершина й Кам'яниста Стежина..... 70
Як Оленка хотіла Весну наблизити 71
Як дівчинка Буквар образила..... 73
Що краще? 74
Жменя пшениці..... 75
Людина принесла життя..... 76
Флейта і Вітер 77
Добре, що сонечко сяє 78
Зелені рукавички 79
Як ріка розгнівалась на Дощик 81
Дівчинка і Ромашка..... 82

ЗТИБЛЮМУЗ
КНИГИ ПОШТОЮ:
“КНИГА ПОШТОЮ” А/С 529
м. Тернопіль, 46008
т. (0352) 287489, 511141
(067) 3501870, (066) 7271762
mail@bohdan-books.com

Навчальне видання

ЯКИМЕНКО Світлана Іванівна

Стежинами Павлишина

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Ірина Рибніцька*
Художник *Володимир Басалига*
Верстка *Віталія Кравчука*

Підписано до друку 21.11.2012. Формат 70х100/24. Папір офсетний.
Гарнітура Pragmatica. Умовн. друк. арк. 1,95. Умовн. фарбо-відб. 7,8.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2649-9

9 789661 026499

88